

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	36240 середня освіта (англійська мова і література)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36240
Назва ОП	середня освіта (англійська мова і література)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.02 Мова і література (англійська)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Мельник Наталія Іванівна, Душенко Олена Борисівна, Литвин Світлана Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	Не залучався
Дати візиту до ЗВО	11.03.2020 р. - 13.03.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/SO-Anhliiska-mova-i-literatura-samoo_bak.pdf
Програма візиту експертної групи	https://bit.ly/2JaFtpi

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня Програма загалом відповідає визначеним Критеріям з невеликими, що є несуттєвими.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітня програма зорієнтована на загальнодержавний контекст з урахуванням галузевого контексту. Унікальність програми проявляється у підготовці фахівців інноваційного типу, здатних до студентоцентрованого навчання, формування і розвитку компетентностей через участь у наукових дослідженнях, спрямованих на підвищення якості освітнього процесу. В рамках спільного проекту МОН України та Британської Ради «Шкільний вчитель нового покоління» в освітньо-професійну програму було інтегровано експериментальну програму методичної підготовки майбутніх учителів англійської мови. Внутрішня нормативна база ПНУ в повному обсязі врегульовує механізми контрольних заходів, процедури оцінювання здобувачів вищої освіти та питання дотримання академічної доброчесності.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Не обґрунтовано поділ освітніх компонентів на нормативні дисципліни та дисципліни за вибором ЗВО, бажано відмовитись від такого розподілу. Потребують розробки та подальшого вдосконалення механізми дуальної та неформальної освіти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Ціль ОП сформульовано чітко та представлено в такому формулюванні: забезпечення підготовки фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузях освіти, навчання двох іноземних мов (ІМ) і літератури, в процесі професійної діяльності та подальшого навчання. Оскільки місія Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника полягає у наданні якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців; формуванні сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації; та спрямуванні освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону, а стратегія закладу вищої освіти вбачається у впровадженні концепції освіти впродовж життя, запровадженні компетентнісної парадигми вищої освіти, розвитку наукового потенціалу та людського капіталу, розширенні міжнародної співпраці тощо (<http://bit.ly/39PiMCO>), то сформульована ціль ОП повністю корелюється із зазначеним у Звіті про самооцінку місії та стратегії.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У ході зустрічей експертної групи з науково-педагогічним складом факультету та з роботодавцями з'ясовано, що у 2016 році перед розробкою ОП робочою групою було проведено ряд консультацій з роботодавцями (<http://bit.ly/2U4kFoC>). Окрім того, було здійснено ряд опитувань НПП, анкетування студентів. Результатом зустрічі з роботодавцями у травні 2018 р. (протокол кафедри №8 від 24.05.2018 р.) стало впровадження з 2018/2019 н.р. навчальної дисципліни вибору студента «Інформаційні технології в освіті». При розробці ОП враховувався досвід восьми ЗВО IV рівня акредитації, які здійснюють підготовку вчителів іноземних мов та які були учасниками Допроєктного базового дослідження (2013-2014 рр.) в рамках спільного проекту МОН України та Британської Ради в Україні «Шкільний вчитель нового покоління». Результати порівняльного аналізу навчальних планів виявили суттєві відмінності у кількісному і якісному наповненні цих складових (https://kaf.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/89/2020/01/Baseline-report_2014.pdf). Виявлені виклики утвердили розробників ОП у рішенні використати інноваційну типову експериментальну програму, розроблену в рамках проекту «Шкільний вчитель нового покоління». В ОП враховано досвід реалізації аналогічної програми підготовки майбутнього вчителя англійської мови в Інституті світових мов (Республіка Узбекистан, 2013), досвід з підготовки вчителя ІМ в Університеті Східної Англії (м. Норвіч, Велика Британія (2014)).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Урахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контекстів реалізується через впровадження провідних європейських практик навчання іноземної мови та педагогічної підготовки (проект «Шкільний вчитель»). Ринок праці диктує такі вимоги до майбутнього фахівця як розвиток професійної гнучкості та мобільності. В рамках ОП зазначені якості формуються через запровадження інтерактивних форм навчання, навчання заснованого на проектних завданнях для студентів (О. І. Білик), навчання заснованого на дослідженні «Action Research» (Н. І. Іванотчак); використання автентичних підручників тощо.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

У ході зустрічі з гарантом ОП експертною групою було уточнено як результати навчання за ОП корелюють з вимогами Національної рамки кваліфікацій. Результати навчання узгоджуються з вимогами НРК 2019 р.. ОП відповідає 7 рівню, першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та Інтегральній компетентності ОП: «Здатність особи (здобувача вищої освіти) розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі освіти, навчання основної іноземної мови та літератури, другої іноземної мови в процесі професійної діяльності/навчання, що передбачає застосування теорій і методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов»). Слід відмітити, що на факультеті з 22 листопада 2019 року було створено Раду стейкхолдерів та роботодавців, метою якої є розробка загальних та фахових компетентностей. До складу Ради входять 20 представників, Рада зустрічається раз на квартал, що протокольоно засвідчується (<http://bit.ly/2U4kFoC>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Вагомою перевагою ОП є те, що до укладання програми були залучені всі зацікавлені сторони (насамперед студенти, науково-педагогічний колектив, роботодавці, представники приватних та державних громадських організацій). В ОП враховано досвід реалізації аналогічних програм підготовки майбутнього вчителя англійської мови не тільки в Україні, а й за кордоном: в Інституті світових мов (Республіка Узбекистан, 2013), досвід з підготовки вчителя ІМ в Університеті Східної Англії (м. Норвіч, Велика Британія (2014)). Створення на факультеті «Ради стейкхолдерів та роботодавців». Налагоджена та системно організована кооперація всіх учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Інформацію щодо ОП та освітніх компонентів подано коректно та по суті, представлені у кредитах ЄКТС вони відповідають вимогам законодавства щодо навчального навантаження 1-го (бакалаврського) рівня вищої освіти. У ході перевірки посилань вказаних у Звіті про самооцінювання з'ясовано, що всім зацікавленим сторонам забезпечено відкритий доступ до веб-сторінки ЗВО, на якому оприлюднено зміст ОП (<http://bit.ly/33gOINW>). Експертна група перевірила кількість кредитів за вибором здобувачів освіти в ОП та навчальному плані, що представлено в відомостях про самооцінювання та встановила, що кількість кредитів в ОП та НП є однаковою та становить 66 кредитів. (<https://kaf.pnu.edu.ua/%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8/>) Вказані у відомостях про самооцінювання 189 кредитів стосуються аудиторних занять (лекційних, практичних, лабораторних) і самостійної роботи. Уточнимо, що всього за ОП є 240 кредитів, з яких 30 кредитів – загальна підготовка; 210 кредитів – фахова підготовка. Серед 210 кредитів 21 кредит – неаудиторна робота, а саме: 9 кредитів – навчальна (методична практика); 6 кредитів – виробнича (педагогічна) практика; 3 кредити – курсова робота; 3 кредити атестація. Відтак, 210 кредитів – 21 кредит = 189 кредитів, що і було вказано у звіті про самооцінювання.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітня програма має чітку структуру, у якій наявні обов'язкові елементи (преамбула, загальна характеристика; обсяг кредитів ЄКТС; перелік компонентів (I цикл загальної підготовки, до якого належать обов'язкові дисципліни та вибіркові); II професійної підготовки (обов'язкові дисципліни, що поділяються на теоретичну та практичну підготовки; вибіркові дисципліни, що поділяються на дисципліни за вибором ЗВО та дисципліни вибору студента). Детальне ознайомлення з освітніми компонентами ОП, структурно-логічною схемою дало змогу встановити, що вони спрямовані на розвиток та формування визначених ОП загальних та фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, засвоєння практичних знань, умінь та навичок. Не обґрунтовано поділ освітніх компонентів на нормативні дисципліни та дисципліни за вибором. Важливо зауважити, що Протоколом засідання Ради факультету від 25 лютого 2020 року було прийнято рішення вилучити блок дисциплін за вибором ЗВО, що не передбачено законодавством, з переліку компонентів ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Вивчення членами експертної групи змісту ОП уможливило формулювання висновку про те, що він відповідає предметній області спеціальності 014 «Середня освіта (англійська мова і література)».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі 27,5%, що представлено «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти університету права на вільний вибір навчальних дисциплін»: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-DVNZ-Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-V.-Stefanyuka.pdf>. Регулювання навчання студентів за індивідуальним графіком забезпечується «Положенням про навчання студентів за індивідуальним графіком»: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-628.pdf> та наказом ректора №70 від 04.02.20219 «Про організацію контролю знань студентів, які навчаються за індивідуальним графіком»: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/02/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-70.pdf> Гарантом ОП представлено документи, які регулюють та забезпечують практичну реалізацію ОП, зокрема побудову індивідуальної освітньої траєкторії, практичну підготовку студентів <http://bit.ly/2W7wM6W>. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що вони добре проінформовані про свої права та механізм реалізації вибірковості дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та навчальний план за спеціальністю 014 «Середня освіта (англійська мова і література)» рівня бакалавра передбачають проходження практичної підготовки (15 кредитів). Згідно з програмою практика відбувається в ЗЗСО, які визначені базами практики (<https://kaf.pnu.edu.ua/практика/>) відповідно до Угоди про співпрацю між ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Департаментом освіти та науки Івано-Франківської міської ради 4с/17 від 20.02.2017 р. <https://vvp.pnu.edu.ua/угоди-про-співпрацю/>. За розпорядженням ректора №15-р від 19.02.2018р. «Про моніторинг практичної підготовки підрозділів університету» проводився моніторинг якості підготовки студентів-практикантів, керівників-методистів та керівників баз практик. Здобувачі задоволені здобутими компетентностями під час практичної підготовки, про що свідчать відгуки про практику самих студентів і потенційних роботодавців (баз практики) <https://kaf.pnu.edu.ua/відгуки-стейкхолдерів-2/> Методичне забезпечення практичної підготовки та бази практик оприлюднені на сайті ЗВО. Співпраця з роботодавцями щодо практичної підготовки здійснюється через опитування в рамках проекту «Еразмус +» - «Удосконалення практико-орієнтованої підготовки викладачів закладів професійної освіти і навчання» - та під час особистого спілкування (Угода про співпрацю з Департаментом освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської ОДА <http://bit.ly/2U2ksIT>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Згідно з Протоколом № 7 засідання кафедри англійської філології від 28 березня 2019 року для забезпечення реалізації ОП на практичних заняттях курсу «Основна іноземна мова» (англійська) було прийняте рішення активізувати впровадження навчальної діяльності, що сприяє розвитку «soft skills» у студентів і створює умови для успішної комунікації студентів у професійному середовищі. Важливо зазначити, що ці кроки були здійснені за ініціативи стейкхолдерів та роботодавців. Згідно з рекомендаціями за результатами Міжнародної науково-практичної конференції «Викладання іноземних мов в Україні та за її межами» (21-22.03 2019 р.) <https://fim.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/38/2019/05/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8E.pdf> (або <http://bit.ly/2w3kAJX>) з 2019/2020 н.р. до ОП і робочих програм навчальних дисциплін внесено "soft skills", які відображені у загальних і фахових компетентностях здобувачів (ЗК8, ФК6, ФК11-13) і реалізовуватимуться у нових вибіркових дисциплінах «Академічне публічне мовлення» (6-й семестр), «Основи медіаосвіти» (7-й семестр), а також у вже існуючих курсах з основної іноземної мови, методики її навчання та ін., які є необхідними для успішного спілкування у професійному середовищі, що відповідає цілям навчання на ОП.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 014 «Середня освіта (англійська мова і література)» - відсутній. При розробці ОП для визначення компетентностей і результатів навчання (РН), що визначають присвоєння кваліфікації після завершення навчання на ОП бакалавра були враховані вимоги, зазначені у методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти (Наказ МОН від 01.06.2016 №600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf> ОП відповідає 7 рівню, першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та Інтегральній компетентності ОП, а саме: «Здатність особи (здобувача вищої освіти) розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі освіти, навчання основної іноземної мови та літератури, другої іноземної мови в процесі професійної діяльності/навчання, що передбачає застосування теорій і методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Вивчення членами експертної групи обсягу ОП та окремих її компонентів у кредитах ЄКТС уможливило формулювання висновку про те, що ОП реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За представленою на експертизу ОП підготовка бакалаврів за дуальною формою освіти не здійснюється. Однак в університеті прийнято Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалене вченою радою 05.11.2019 року, протокол № 9 та введене в дію наказом ректора №766 від 15.11.2019 р.) (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/Положення-дуальна-освіта.pdf>), тому у майбутньому така форма освіти може мати місце.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст, структура та компоненти ОП взаємоузгоджені, логічно та чітко корелюються між собою. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії; якісно систематизовано нормативно-правове забезпечення щодо організації освітнього процесу в ЗВО; практична підготовка розрахована на підготовку висококваліфікованого фахівця та забезпечена широкою базою практики. В рамках реалізації ОП з 2019 року на практичних заняттях курсу «Основна іноземна мова» (англійська) активізовано впровадження навчальної діяльності, що сприяє розвитку «soft skills» у студентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Наявність серед компонентів ОП дисциплін за вибором ЗВО, що буде вилучено з ОП відповідно до протоколу засідання Ради факультету від 25 лютого 2020 року, натомість залишається позиція «Дисципліни вибору студента»). Рекомендуємо розглянути можливість запровадження дуальної форми освіти за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Загалом відповідає визначеному критерію з недовіками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою сформульовано чітко і зрозуміло, вони представлені на сайті <https://bit.ly/3b4tkhK>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

В освітньо-професійній програмі «Середня освіта (англійська мова і література)» Перший (бакалаврський) рівень чітко прописаний рекомендований блок, який містить інформацію про вимоги до вступу та продовження навчання й вимоги до вступників «Правила прийому та навчання» (<https://bit.ly/2TZTUCX>) і враховуює особливості ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час візиту експертною групою було пересвідчено, що студенти, які навчаються на ОП добре обізнані про свої права на визнання результатів навчання в інших закладах освіти, а також у неформальній освіті. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу університету» (схвалене вченою радою 29.11.2016 року протокол №11 та введено в дію наказом ректора 03.01.2017 року №1): <https://bit.ly/2QpLwuv>; Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в університеті (схвалене вченою радою 31.03.2015 року протокол №3 та введено в дію наказом ректора 01.05.2015 року № 191): <https://bit.ly/3dbiB76>; Положенням про дистанційну форму навчання: <https://bit.ly/2ITtblk>; Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Затверджено Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Протокол від 05.11.2019 року, №9, введено в дію наказом ректора ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 15.11.2019 року, №766: <https://bit.ly/2w7f7lv>; та Наказом ректора №70 від 04.02.20219, Про організацію контролю знань студентів, які навчаються за інд графіком: <https://bit.ly/2x6B0l3>, які розміщені на сайті університету і є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В університеті діє «Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті» (схвалене вченою радою, введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019): https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf Однак під час зустрічі студенти зазначили, що знають про можливості зарахування результатів неформальної освіти для накопичення балів, однак не поспішають підтверджувати отримані результати для збільшення своїх балів, пояснюючи це тим, що неформально навчаються для себе.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Чіткі і зрозумілі правила прийому, урахування можливостей академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Механізми врахування результатів навчання студентів, що отримані в умовах неформальної освіти, не популяризовані серед здобувачів вищої освіти. «Положення про зарахування неформальної освіти» існує, але студенти не послуговуються ним, тому не в повній мірі враховуються результати неформальної освіти. Рекомендацією може бути – активізація інтересу студентів до врахування результатів навчання, що отримані в умовах неформальної освіти, та діяльність щодо популяризації та втілення в дію механізму реалізації нарахування результатів неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання, викладені в ОП та Силабусах є раціональними. Однак, слід відмітити, що в окремих освітніх компонентах (Друга та Третя іноземна мова (французька), Вступ до мовознавства) надані однакові методи навчання та оцінювання для досягнення всіх програмних результатів, що не є ефективним. Перевага в навчанні надається проблемно-пошуковим, аналітико-синтетичним, методам кейсів та проектів. Відвідані практичні заняття з Основної іноземної мови підтвердили ефективність застосування вищезгаданих методів навчання про що також свідчать звіти успішності в протоколах засідань кафедри та Вченої ради факультету, рейтинг бакалаврів (<https://fim.pnu.edu.ua/рейтинг-студентів-за-2019-2020-навчальний-рік/>). ОП передбачає відповідність форм і методів навчання вимогам студентоцентрованого підходу, зокрема через наявність зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання (застосування анкетування - «Викладач очима студентів»). Здобувачі вищої освіти мають можливість навчатися за індивідуальним графіком, використовувати електронний дистанційний ресурс на сайті <http://www.d-learn.pu.if.ua/>, є вільними у виборі об'єктів і методів наукових досліджень: проблема курсової роботи обирається під час практики самим студентом, обговорюється з майбутнім науковим керівником і виноситься для подальшого опрацювання і захисту. Опитування щодо задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання та викладання здійснюється переважно раз на рік наприкінці вивчення дисципліни.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація про цілі, зміст, очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається усім учасникам освітнього процесу, перш за все, як з'ясовано під час зустрічей, шляхом інформування студентів на вступних лекціях з теоретичних дисциплін та перших практичних заняттях кожного модуля. Цілі, зміст та очікувані результати, порядок та критерії оцінювання детально описані в силабусах навчальних дисциплін, які є у вільному доступі на сайті кафедри <https://kaf.pnu.edu.ua/силабуси-ор-бакалавр/>. З метою забезпечення інформування студентів щодо освітньої діяльності, посилання на адреси сайтів розміщені на банері факультету, існує також школа академнаставників, які здійснюють консультації не менше одного разу на місяць. Про ефективність запровадженої системи інформування здобувачів вищої освіти свідчать результати опитування під час зустрічей та аналіз «Моніторингу результатів освітніх послуг» <http://bit.ly/38GatYQ>

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОП передбачає формування умінь планування, організації, здійснення презентацій і застосування результатів прикладного мікродослідження з методики навчання основної іноземної мови (складові компетентності ЗК4, ЗК6, ЗК7, ЗК10, ЗК12, ФК3, ФК4, ФК7). За ОП, результати проведеного прикладного мікродослідження є основою для написання у 8-у семестрі курсової роботи з методики навчання основної іноземної мови (англійською мовою). Здобувачі вищої освіти, що підтверджено під час зустрічі, мають можливість апробувати результати досліджень на щорічній звітній науковій конференції студентів університету, а також публікувати тези у журналі «Еврика», який започаткований для студентів у 1993 р.; брати участь з 1 по 3 курс у наукових гуртках, а далі - у проблемних групах, що підтверджено планами роботи та журналами обліку роботи наукових гуртків та проблемних груп. На ОП функціонують наступні наукові гуртки та проблемні групи: «Діяльнісний підхід у наукових дослідженнях студентів», керівник – доц. Н. Іванотчак, «Проблеми методики викладання іноземної мови», керівник – доц. О. Троценко, «Науково-практичні питання формування методичної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови», керівник – доц. І. Романишин та ін.. Завдяки підвищенню кваліфікації професорсько-викладацького складу відбувається оновлення змісту освітніх компонентів на основі найновіших наукових досягнень і практик.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення методичного забезпечення освітньої діяльності з навчальних дисциплін, що викладаються кафедрою здійснюється щорічно і регулюється Типовим положенням про кафедру та Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу <http://bit.ly/3d0Kdfh>. Перегляд та оцінювання змісту освітніх компонентів (навчальних програм, робочих програм навчальних дисциплін тощо) здійснюється шляхом обговорення та затвердження змін на засіданнях кафедри (наприклад протоколи №10 від 23.06.16; №1 від 31.08.17; №4 від 06.12.18; №7 від 28.03.19) та вченої ради факультету. В рамках спільного проекту МОН України та Британської Ради «Шкільний вчитель нового покоління» в освітньо-професійну програму було інтегровано експериментальну програму методичної підготовки майбутніх учителів англійської мови. Щороку завдяки підвищенню кваліфікації науково-педагогічного складу відбувається оновлення змісту ОП, зокрема додавання дисциплін вільного вибору студента (протокол засідання кафедри №1 від 30.08.19). Наприклад, проходження тренінгів І.М.Романишиним уможливило започаткування курсу «Мовне тестування й оцінювання», результати дисертаційного дослідження І.П.Білянської стали підґрунтям нового вибіркового курсу «Навчання аудіювання засобами аудіо книг», набутий досвід Н.С. Гошилик у проекті з медіа грамотності реалізувався у курс «Основи медіаосвіти».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародна мобільність студентів/викладачів університету визначається низкою стратегій і концепцій ЗВО: <http://bit.ly/2W8WmZm> , <http://bit.ly/3cYcZNh> , <http://bit.ly/2IijYMr> , <http://bit.ly/3aU8JMS>. Викладачі кафедри англійської філології є учасниками проекту Erasmus+ KA2 «Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a Way to Ukraine's Multilingual Education and European Integration» (610427-EPP-1-2019-1-EE-EPPKA2-CBHE-JP), впроваджують методологію CLIL в освітній процес; обмінюються досвідом із науковцями через платформу European Network of Research & Innovation Centres and Hubs ENRIC. Серед викладачів є сертифіковані тренери PET. Кафедра приймає стипендіатів-дослідників і асистентів за програмою U.S. Student Program / English Teaching Assistantship (ETA). Проф. Я. Бистров у 2019 р. стажувався в Інституті гуманітарних наук (м. Відень, Австрія). В рамках співпраці між Ягеллонським університетом (Польща) та Прикарпатським університетом проводились заняття з методики навчання англійської мови, а викладачі Ягеллонського університету ділились власним професійним досвідом. Студенти мають можливість брати участь у проекті ERASMUS+. Завдяки угоді з Бейсукент колледжем (Туреччина) студенти проходять практику у школі та таборі Анасатр. Всі договори та угоди про співпрацю були проаналізовані експертною групою під час візиту. Можна відмітити активну участь кафедри англійської філології у міжнародних проектах та результативність цього напрямку роботи.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Цілі, зміст та очікувані результати, порядок та критерії оцінювання детально описані в силабусах навчальних дисциплін, які є у вільному доступі на сайті кафедри. Унікальність поєднання навчання здобувачів вищої освіти та їх залучення до наукової роботи у гуртках на молодших курсах та проблемних групах на старших. Перевага надається проблемно-орієнтованому навчанню та інтерактиву на будь-яких формах (навчальні, самостійна робота студентів, практична підготовка) та видах занять (практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації). Можна відмітити активну участь кафедри англійської філології у міжнародних проектах та результативність цього напрямку роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Окремі освітні компоненти ОП (Друга та Третя іноземна мова (французька), Вступ до мовознавства) (табл.3) не повністю враховують контекст дисципліни для вибору методів навчання та оцінювання, але аналіз Робочих навчальних програм з цих дисциплін показав інтегрований підхід до досягнення результатів ОП. Опитування щодо визначення задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання та викладання здійснюються переважно раз на рік наприкінці вивчення дисципліни. Експертна група пропонує робити опитування не рідше двох разів на рік для оперативного реагування на потреби здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими. Вони відрізняються відповідно до типу навчальної дисципліни. Зокрема, на практичних заняттях з теоретичних дисциплін здійснюється, переважно, усний контроль засвоєння матеріалу. Підсумкове оцінювання доповнюється письмовою контрольною роботою у вигляді тестування, зазвичай у системі дистанційного навчання. Контроль засвоєння матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, відбувається шляхом перевірки виконання різного роду вправ і завдань, (індивідуальних чи групових), а також під час практичних/семінарських занять. Підсумковий контроль здійснюється на основі результатів оцінювання виконання студентом різних типів завдань. Вимоги до контролю подані в силабусах навчальних дисциплін (<http://bit.ly/3cXelrR>). Усі критерії мають кількісні та якісні показники і відповідні пояснення, що сприяє чіткості їхнього розуміння. Відповідно, усне консультування щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання відбувається під час навчального процесу; письмове консультування – за допомогою електронної пошти, розміщеної на персональній сторінці викладачів кафедри. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти вони підтвердили інформацію щодо обізнаності стосовно форм контрольних заходів і повного розуміння критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт відсутній Відповідно до ОП і навчального плану атестація здійснюється у формі атестаційних екзаменів: 1) з основної іноземної мови та методики її навчання; 2) другої іноземної мови (французької або німецької), в результаті яких оцінюється рівень загальних і фахових компетентностей випускників за ОП. Програми державних екзаменів з основної іноземної мови та методики її навчання та другої іноземної мови передбачають оцінювання теоретичних знань і

практичних умінь, навичок і компетентностей випускників згідно із зазначеними в освітній програмі результатами навчання, досягнутими після завершення підготовки фахівця за спеціальністю 014 Середня освіта, спеціалізацією 014.02 Мова і література (англійська). Вимоги до атестації подано на сайті у Силабусі навчальної дисципліни «Атестація (Основна іноземна мова та методика її навчання)» (<https://kaf.pnu.edu.ua/програмові-вимоги-до-іспитів-заліків/>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів для здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу, Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS, Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії. Усі документи оприлюднено на сайті Університету (<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>). Викладач кожної дисципліни, що підтверджено під час зустрічей з учасниками освітнього процесу, інформує студентів щодо критеріїв оцінювання та переліку завдань, виконання яких є необхідним для отримання балів впродовж проходження відповідного курсу. Запобігання і вирішення конфлікту інтересів регулюється Кодексом честі (<http://bit.ly/39Zoty4>). Конфліктів інтересів на даній ОП не відбувалось, але під час зустрічі, здобувачі вищої освіти продемонстрували обізнаність, щодо механізму врегулювання конфліктних питань. Студенти, які хочуть оскаржити результати оцінювання, можуть письмово звернутися до декана факультету з проханням переглянути оцінку. Також студент може звернутися з проханням пройти тестування на комп'ютері в Центрі дистанційного навчання та моніторингу освітніх послуг (<https://ceeq.pnu.edu.ua>) з метою забезпечення неупередженого та об'єктивного оцінювання. Здобувачі вищої освіти обізнані з цією процедурою і в разі необхідності користуються своїм правом на перескладання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Загальна концепція популяризації академічної доброчесності висвітлена в рубриці «Академічна доброчесність» <http://bit.ly/3aVcjqq> . Основними інструментами роботи з метою протидії порушенням академічної доброчесності на ОП є програмне забезпечення Unicheck, Plagiat.pl, Turnitin, Advego Plagiatius. Порушення академічної доброчесності регулюються Положенням про запобігання академічному плагіату. Експертна група під час зустрічей не отримала підтверджень щодо регулярної централізованої перевірки всіх наукових робіт здобувачів вищої освіти на плагіат: регулярно перевіряються на даному етапі лише магістерські роботи, але наступного академічного року планується перевірка бакалаврських і курсових робіт, що відповідає плану написання наукових робіт на даній ОП. Перша перевірка на плагіат здійснюється безкоштовно. Здобувачі вищої освіти на даній ОП ознайомлені з механізмом перевірки наукових робіт на плагіат. Ситуації з порушенням академічної доброчесності виносяться на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності Університету. У складі комісії є і здобувачі вищої освіти. За порушення академічної доброчесності як НПП, так і здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності. Слід відмітити, що тільки окремі дисципліни на ОП мають в своїй структурі модулі, пов'язані з популяризацією академічної доброчесності (наприклад Classroom English Research в курсі методики викладання основної іноземної мови).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Внутрішня нормативна база ПНУ в повному обсязі врегулює механізми контрольних заходів, процедури оцінювання здобувачів вищої освіти та питання дотримання академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти повністю обізнані з механізмами і процедурами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Вимоги до атестації подано на сайті у Силабусі навчальної дисципліни «Атестація Основна іноземна мова та методика її навчання», що є некоректим. Популяризація академічної доброчесності не знайшла підтвердження в структурі більшості Освітніх компонентів ОП. На даному етапі на плагіат регулярно перевіряються лише магістерські роботи, але наступного академічного року планується перевірка курсових і бакалаврських робіт, що відповідає плану написання наукових робіт на даній ОП. Рекомендуємо перевіряти на плагіат на регулярній основі всі наукові роботи здобувачів вищої освіти та запровадити модулі академічної доброчесності у більшу кількість дисциплін ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Віповідно до інформації, наданій у табл.2 «Зведена інформація про викладачів» у Відомостях про самооцінювання, професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП, в повній мірі забезпечує досягнення визначених ОП цілей та результатів навчання. Однак слід відмітити, що в окремих НПП некоректно оформлений перелік наукових публікацій: асистент Куравська Н.Ю. «Методика навчання основної іноземної мови» (вказано лише кількість публікацій без назв), але на персональній сторінці викладача на сайті кафедри є повний перелік публікацій. У асистентів Фенюк Л.Б. «Друга іноземна мова (французька)», яка почала працювати викладачем з 2019 р. і є аспірантом другого року навчання 10.01.05. «Порівняльне літературознавство» та асистентів Воронько Г.М. «Третя іноземна мова (французька)» і Крук З.М. «Друга іноземна мова (французька)», були опубліковані праці закінчуючи 2014 роком оскільки за поясненням гаранта ОП у них закінчилися дикретні відпустки відповідно у 2019 та 2018 р., асистент Луцик Н.М. «Друга іноземна мова (французька)» має останню публікацію за 2016 р.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОП, його прозорий порядок дозволяє залучати на ОП кращих фахівців і забезпечувати необхідний рівень їх професіоналізму для успішної реалізації ОП. Механізми заміщення посад передбачають високі вимоги щодо професіоналізму викладачів і визначаються відповідними положеннями (<https://ic.pnu.edu.ua/нормативна-база/>; <http://bit.ly/3aU8JMS>). Обов'язковими для претендента є такі освітні та наукові кваліфікації: наявність за профілем кафедри освіти, ступеня і звання, публікації наукових статей, методичних розробок, посібників. Неодмінною професійною вимогою є систематичні підвищення кваліфікації, належний науково-методичний рівень проведених відкритих занять. Професійність викладачів ОП підтверджується членством у складі журі Всеукраїнських учнівських і студентських олімпіад, участю у міжнародних проєктах та програмах, проведенні дисертаційних досліджень та упровадженні їх результатів. Ефективність роботи НПП відстежується і через опитування студентів, засвідчуючи об'єктивність конкурсних процедур <http://bit.ly/38GatYQ>. Центр соціологічних досліджень університету проводить опитування і використовує їх результати під час конкурсного відбору викладачів. Представлення НПП електронного варіанту самооцінки для конкурсного відбору, на думку експертної групи, є дещо складним і суб'єктивним.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці залучаються до оцінки освітніх програм, надають пропозиції щодо удосконалення рівня підготовки випускників, їх професійних компетентностей, проводять бесіди зі студентами, забезпечують їх базами практик згідно з укладеними угодами. В рамках угоди про співпрацю із Бейсукент Коледж (Beysukent Koleji) у місті Анкара (Турецька Республіка) студенти факультету мають можливість здобути міжнародний педагогічний досвід у навчанні англійської мови. На основі результатів практики, роботодавці мають можливість відібрати найкращих спеціалістів, оцінити рівень їхньої компетентності, висловити свої рекомендації щодо удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів, які враховуються при розробці та перегляді освітніх програм. В листопаді 2019 р. була проведена зустріч старшокурсників з такими роботодавцями: «Перші Київські курси іноземних мов», Івано-Франківська ЗОШ №18, готельно-ресторанний комплекс «Надія». Вплив роботодавців на освітній процес відбувається шляхом опитувань, збору їхніх відгуків та пропозицій щодо фахової підготовки студентів/випускників, рецензій освітніх програм, участь представників у засіданнях кафедри для обговорення актуальних питань. Анкета, рецензії, відгуки роботодавців розміщені на сайті факультету іноземних мов (<https://fim.pnu.edu.ua/роботодавцям/> ; <https://fim.pnu.edu.ua/відгуки-роботодавців/>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У межах освітнього процесу на факультеті організовуються виїзні/гостьові заняття з професіоналами-практиками, експертами у галузі іноземних мов, роботодавцями. Для здобувачів вищої освіти за ОП проводяться методичні майстерні, відеолекції, демонстраційні заняття, семінари, майстер-класи та тренінги. Так, 22.03.2019р. студенти прослухали онлайн відеолекції таких зарубіжних експертів у галузі іноземних мов, як Ross Wright (Велика Британія) і Todd A. Herring (Китай), взяли участь у воркшопах професіоналів-практиків І. Кошулинської, К. Шляміної (Київ), І. Романюк (Львів), Shaun Hicks (Тернопіль) і Emile Gable (Київ) (<https://fim.pnu.edu.ua/фотогалерея/>). Представники «Перших Київських курсів іноземних мов» (О.А.Швець), організовують семінари/майстер-класи для випускників і студентів факультету іноземних мов. Зараз кафедра англійської філології приймає стипендіатку Програми ім. Фулбрайта Andrea Weyneth, яка займається дослідницькою та асистентською роботою за програмою U.S. Student Program / English Teaching Assistantship і проводить тренінги з психології в рамках дисципліни Основна іноземна мова. Учителі шкіл є наставниками студентів під час навчальної і виробничої практик. Безпосереднього залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять не відбувається.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В університеті діє система професійного розвитку викладачів шляхом планових підвищень кваліфікацій і наукових стажувань, участі у семінарах. Університет забезпечує підвищення кваліфікації працівників не рідше, ніж один раз на п'ять років зі збереженням середньої заробітної плати. Систему професійного зростання викладача регламентує Положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників ЗВО (протокол вченої ради №7 від 30.08.2013, наказ ректора №478 від 09.09.2013 зі змінами і доповненнями №275 від 05.07.2016, №333 від 30.05.2019 р.). На підставі договорів між університетом та освітніми/науковими установами України та закордону викладачі ОП оновлюють теоретико-практичні знання, розширюють професійні уміння. Викладачі вдосконалюють професійні вміння на зимових і літніх школах професійної майстерності. Заплановано заключити угоду з Інститутом педагогіки НАПН України для співпраці в цьому напрямку.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В університеті функціонує система матеріального і морального заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері. Так, Колективний договір ЗВО, схвалений 29.12.2015 р., передбачив за взірцеве виконання обов'язків, тривалу й бездоганну працю, новаторство в роботі такі заохочення: оголошення подяки; видача премії; нагородження почесною грамотою і цінним подарунком. Відповідно до Положення про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету, які публікують праці у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science (протокол вченої ради №10 від 30.10.2018 р., наказ ректора №703 від 31.10.2018 р.) основними формами стимулювання є зменшення навчального навантаження і одноразове диференційоване преміювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Внутрішня нормативна база ПНУ в повному обсязі врегульовує механізми конкурсного відбору НПП, процедури оцінювання роботи НПП. Ефективність роботи НПП відстежується і через опитування студентів, засвідчуючи об'єктивність конкурсних процедур. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності за допомогою низки ефективних рішень. Професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП, в повній мірі забезпечує досягнення визначених ОП цілей та результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Окремі викладачі на ОП мають недостатню кількість публікацій або застарілі публікації. Роботодавці засвідчили, що вони безпосередньо не долучаються до проведення аудиторних занять. Питання представлення НПП електронного варіанту самооцінки є дещо складним і суб'єктивним. Доцільно було б розробити електронну рейтингову систему оцінки роботи НПП, яка б забезпечила об'єктивність та спростила підрахунок балів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В університеті забезпечення навчальними аудиторіями, кабінетами, обладнанням та устаткуванням є достатнім. Наукова бібліотека містить близько 860 000 примірників, інтерфейс електронної бібліотеки є зручним і всі учасники освітнього процесу мають змогу отримати безоплатний доступ до всіх фондів та е-ресурсів, читальна зала - з доступом до мережі Інтернет. Соціальні умови забезпечуються наявністю мережі закладів громадського харчування (це їдальня, студентське кафе, буфети), відповідних спортивних споруд, гуртожитків. Є легкоатлетичні стадіони, гімнастична, ігрова, тренажерна зали, басейн, спортивні майданчики, актові зали. У гуртожитку № 4 функціонує медичний пункт, на кожній кафедрі є аптечки з тонометрами. На базі факультету функціонують аудиторії, обладнані мультимедійними комплексами та широкоекранними телевізорами, зокрема в аудиторії 208 всі робочі місця обладнані комп'ютерами. На базі університету було відкрито молодіжний центр Paragraph, стратегічні напрямки роботи якого - це неформальна та громадянська освіта та змістовне дозвілля. Адміністрація університету всіляко підтримує студентські ініціативи щодо створення платформ для розвитку і дозвілля молоді.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Всі студенти і викладачі університету мають безоплатний доступ до вищезгаданої інфраструктури.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час оглядової екскурсії та проведених зустрічей зі стейкхолдерами, експертна група запевнилася в тому, що освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. Завдяки тісній співпраці студентів і викладачів, які викладають на даній ОП, створено сприятливий психологічний клімат, що забезпечує психічне здоров'я стейкхолдерів. Керівництво і менеджмент ЗВО сприяє тісній співпраці зі студентським самоврядуванням.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час інтерв'ювання здобувачів експертна група дійшла висновку, що має місце плідна комунікація здобувачів вищої освіти з кураторами академічних груп, деканатом, викладачами кафедри, студентським самоврядуванням. Студенти отримують якісну інформаційну підтримку через соціальні сторінки факультету та веб-сайт університету, мають зручний електронний розклад у спеціальному мобільному додатку та задоволені роботою платформи для дистанційного навчання. Окрім цього, навчально-виробничою лабораторією виховної та психолого-педагогічної роботи спільно з Центром соціологічних досліджень було розроблено низку опитувань, що стосуються освітнього процесу. Також, в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" була розроблена модель організації виховної та психолого-педагогічної діяльності, куди входять такі компоненти як: організаційно-інформаційне та методичне забезпечення, діагностика навчально-виховного процесу, організація просвітницької та профілактичної роботи зі студентами, а також організація діяльності кураторів академічних груп 1-3 курсів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На даній ОП студенти з ООП не навчаються, але створено умови для осіб з особливими потребами, зокрема в ЗВО наявні пандуси, встановлений ліфт та є вбиральня для людей з ООП.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Опитані здобувачі вищої освіти не потрапляли в конфліктні ситуації (зокрема пов'язані з сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією), але існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення таких ситуацій (<https://fim.pnu.edu.ua/вирішення-конфліктних-ситуацій/>), здобувачі вищої освіти знають до кого вони можуть звернутися у разі потреби (деканат, студентське самоврядування, викладачі та ректорат ЗВО).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Під час написання наукових робіт тощо, студентам на їх прохання персоналом університетської бібліотеки робиться добірка рекомендованої літератури відповідно до напряму дослідження і враховуючи університетський репозитарій та наявний бібліотечний фонд. Бібліотека кафедри постійно поповнюється найновішими посібниками та підручниками. Створений Студентський путівник з використанням QR-кодів, який є дуже зручним для здобувачів вищої освіти. Створений спеціальний простір для здобувачів вищої освіти, де вони мають змогу провести час з користю: відвідати тренінги, воркшопи, лекції.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 7.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі із допоміжним адміністративним персоналом та структурними підрозділами, група експертів мала змогу переконатися, що в ЗВО панує філософія надання якісної освіти та існує моніторинг якості освітніх послуг, що регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника", яке дає змогу об'єктивно оцінити стан освітнього процесу на даній ОП. Оскільки у ЗВО налагоджена тісна співпраця всіх стейкхолдерів і адміністрація університету завжди відкрита до пропозицій щодо покращення навчання і викладання, діагностичне анкетування показало, що студенти, які навчаються за даною ОП загалом задоволені рівнем викладання і наданням освітніх послуг. Також впроваджено зворотній зв'язок після проведення опитувань, зокрема студентське самоврядування, викладачі кафедри та адміністрація факультету знають, які існують проблеми і недоліки на даній ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час візиту групи експертів до ЗВО, здобувачі вищої освіти підтвердили факт того, що викладачі прислухаються до пропозицій і враховують їх під час формування навчальних планів дисциплін, зокрема це були звернення щодо зміни підручника. Окрім цього, після звернення студентів щодо збільшення кредитів деяких дисциплін (Практична граматики), на розгляд було винесено питання щодо корекції ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучені до коригування ОП, зокрема їх пропозиції і рекомендації беруться до уваги при плануванні і вдосконаленні дисциплін на вибір студентів та корекції критеріїв оцінювання. Окрім цього, роботодавці можуть оцінити якість ОП шляхом заповнення "Анкети для опитування роботодавців". Варто зазначити, що під час проведення експертою групою відкритої зустрічі, де були присутні всі стейкхолдери освітнього процесу, роботодавці та викладачі, які забезпечують функціонування даної ОП підтвердили, що коригують ОП за рахунок тісної і налагодженої співпраці.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Акредитація цієї ОП є первинною.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група має можливість стверджувати, що працівники ЗВО вчасно реагують на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності. Проаналізувавши протоколи анкетувань здобувачів вищої освіти, експертна група засвідчила високу оцінку студентів щодо надання освітніх послуг. Зведені результати опитувань, які не мають конфіденційної інформації, наприклад щодо академічної доброчесності оприлюднені на сайті факультету та мають відкритий доступ (<http://bit.ly/3cTIDwA>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості вищої освіти сформована, академічна спільнота ЗВО підтримує філософію надання якісної освіти. Констатуємо той факт, що результати опитування здобувачів вищої освіти, пропозиції стейкхолдерів, подяки випускників та керівників закладів освіти дає підстави стверджувати, що на факультеті панує культура якості вищої освіти і колектив кафедри постійно працює над удосконаленням ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Надання якісних освітніх послуг, висока культура науковості серед академ спільноти факультету і даної ОП, позитивні відгуки всіх стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Студенти мало обізнані в тому, що можуть брати участь у внутрішній системі забезпечення якості вищої освіти. Рекомендуємо активно залучати студентів до здійснення внутрішнього контролю якості вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Загалом відповідає визначеному критерію з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група дійшла висновку, що внутрішні нормативно-правові акти, що є чинними у ЗВО є легкодоступними і мають практичну реалізацію у межах ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проект ОП, оприлюднений для громадського обговорення має відкритий доступ, відгук можна залишити у гугл-формі.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Точна і достовірна інформація про ОП (її опис та зміст, силабуси усіх освітніх компонентів тощо) оприлюднено на веб-сайті факультету/кафедри, обсяг інформації про ОП на думку експертної групи є достатнім для майбутніх вступників та роботодавців, які заздалегідь ознайомлюються зі змістом підготовки здобувачів освіти за цією ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Оприлюднена інформація про ОП є коректною і достовірною для всіх стейкхолдерів освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

У відомостях про самооцінювання були технічні невідповідності - некоректні посилання.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

Не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Литвин Світлана Володимирівна

Члени експертної групи

Мельник Наталія Іванівна

Душенок Олена Борисівна